

СТІВЕНСОН ТАВРУЄ ФАЛЬШИВИЙ ПАТРІОТИЗМ

Нью-Йорк. — У середу вголос, на конвенції Американського Леґіону у приватності 12,000 учасників, кандидат на президентів від Демократичної партії, Адлей Е. Стівенсон, промову, яка мала характер лекції в громадсько-політичних справах. З поміж різноманітних висловів, проголошених Стівенсоном, місцеві щоденники підкреслюють та взування таких осіб, що покликаючися на патріотизм, нападають на заслужених людей, закидаючи їм зраду інтересів країни на рівні з комуністами. Цей уступ у промові Стівенсона стосується загально до сен. Дікозефа Мек Карті з Вісконсин, який зарухував був ген. Джорджа К. Маршала до осіб, що недовіряють вірності країні. Так розуміючи патріотизм скаризував Стівенсон як "рід патріотизму, що с останньою дошокою рятунку надлюк". Даліший пункт, який викликав загальне здивування своєю одвертістю, це заява губ. Стівенсона, що він не буде слугити жадним спеціальним інтересам, кажучи: "Я мушу сказати вам, як сказав би я іншим зорганізованим групам, що я хочу стати проти натиску ветеранів, якщо збуду цієї думки, що їх вимоги надмірні або йдуть в розріз з публічним інтересом, який мусять завжди бути на першому місці. Довольте сказати при цій нагоді, що ми поспішно ставмо країною ветеранів. Якщо ми всі матимемо претенсії до спеціальної нагороди за нашу службу, поза цієї дошкі мало справедливих претенсій в наслідок специфічної невідомості або жертви, то хто покрес наші кошти?" — запитував промовець.

В інших пунктах промови, губернатор дав виклад правди про патріотизм, кажучи, що "патріотизм це вже не сама чеснота, а необхідність; це умова для пережиття. У нас патріотизм це не ненависть до Росії, а любов до нашої республіки й до ідеалу волі людини й ума, в якій я вродився і для якої оця республіка призначена". Після того він пригадав на потребу готовості, обов'язку й жертви, на потребу праці, бо Америка стоїть тепер у провіді світу. Багато для такої цілі зроблено, однак ще не все — твердив кандидат. Він заявив, що комунізм це вбивство душі й його треба поборювати, однак не годиться позбуватися комуністів тим, щоб спалити будівлю на те, щоб винищити шурів. Треба позбуватися винуватих, а обороняти невинних. Це відноситься до тих, що нападуть нерозбірливо на американську шкільну систему та інші установи. — Про Айзенгавера сказав Стівенсон, що він цинить його за його військові заслуги, однак "ці почування не стримають мене від використання кожного чесного засобу, щоб перемогти його в листопаді" — заявив губернатор.

З Нью-Йорку поїхав губ. Стівенсон на зібрання 10,000 демократів стейту Нью-Джерсі в містечкові Нептуну коло Асбери Парк, де він вголосив промову, в якій сказав м. ін., що Республіканська партія не має вигляду на перемогу, бо вона не має ідеї вже від 70 років, а тепер розбігся й тому не може правити країною.

Американський Леґіон домагається усунення Ачесона

Нью-Йорк. — Американський Леґіон на своїй конвенції уже третій раз з черги ухвалив резолюцію з домаганням відмістити секретаря стейту Діна Ачесона, кажучи при тому, що "не погодиться на ніщо менше". У резолюції в справі війни в Кореї висловлено рекомендацію, заважити ворогові, що в Манджурії не буде більше признаване "ненарушені пристановище для ворожих літунських баз. Теж поставлено вимогу, щоб повідомити північно-корейських комуністів, що переговори будуть зіврані, якщо не наступить негайно перемир'я. У догтовому звіті комісії чужинних відносин присвячено багато місця на суворе обвинувачення департаменту стейту, Об'єднаних Націй і американської закордонної політики взагалі. Звіт, проголошений в формі резолюції, ухвалено одноголосно.

Бредлі задоволений з оборони Аляски

Вашингтон. — Ціла пішіна на смуга, виявлена на нападі ворога, найшла тепер під охороною радарами сіткою, хоч деякі відтинки не будуть діяти ще кілька місяців. Американські наземні і повітряні сили в Алясці тепер настільки сильні, що вони можуть добре працювати під час можливого нападу Совєтів. Такий звіт генерала Омара Бредлі, голови об'єднаних генеральних штабів і ген. Нейтана Таїнґа, містоголови повітряних сил проголошено після їхнього повороту з десятиденної інспекційної подорожі по Алясці.

СЕНАТСКА КОМІСІЯ ЗА ВІДСУНЕННЯ КОМУНІСТІВ З РАДІЄВИХ ПРОГРАМ

Вашингтон. — Сенатська комісія внутрішньої оборони проголосила, що Гільда Радієвих Писемників, яка нараховує 1,200-1,500 членів, в 90 відсотках опанувала радієві грами, однак вони писані під вказівками комуністів, або комуністичних прихильників. Голова комісії, сен. Пат Мек Карран, твердить, що заходять можливість, що гільда опанує ще проміселі телевізійний і буде впливати на телевізійні письменники. Комісія оприлюднила щойно першу частину слідства, переведеного між квітнем 1951 р. і квітнем 1952 р. в справі просякування комуністами радіа, телевізії й інших підприємств для складання розвагових програм. Голова підкомісії сен. Істленд, виявив, що його група має інформації, що такі провідники Гільди, як Роберт К. Лайон та Мілорд Лампел, де справжні комуністи. Він за-

СТІВЕНСОН: ВОЛІ НЕ ЗНИЩІТЬ ЖАДНА СИЛА В СВІТІ

Губернатор Адлей Стівенсон, демократичний кандидат на президента в найближчих виборах, промовляв до делегатів Американського Леґіону на їх конвенції в Нью-Йорку.

ДОЛЛЕС ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ КРАЇН ВІД ЧЕРВОНОГО ЯРМА

Бюфало. — Дорадики закордонної політики при Айзенгавері, Доллес, виступив у Бюфало на річних зборах Американського Товариства Політичних Наук та на конференції з представниками преси. Думка впливового діяча Республіканської партії зводилася до твердження, що політика звільнення народів, що їх підкорив комунізм, мусять проявлятися не примуванням до насильного перевороту, — але до повільних змін, викликаних всередині комуністичної імперії такими засобами, як пасивний спротив, уникання співпраці, виробничі саботажі, обнищення продукції тощо. Про сучасну закордонну політику країни Доллес висловився, як про некоральну та самогубчу у настолюван на потреби звернути пильну увагу на народи Азії, Африки та південної Америки. Політика ворогів Америки, як твердив промовець, с далекоюсгла й послідовна, — чого не помічається тут. Політика стримування не має тепер сенсу, коли Совєти опанували вісімнадцять народів поза самою Росією та керують людською масою в 800 мільйонів. Росія намагається поширити свої впливи й не зупиниться добровільно, а якщо її не стримає необхідність, це означає необхідність стримати її зовнішніми засобами, що доведе до "жорстокого зудару з нами". Проте Доллес твердив, що імперія совєтського комунізму така може бути розчленована і середина. За це промовляв вже самий факт, що вона охоплює багато соток мільйонів народів й багато свіжє підкорених, недавно же вільних націй. Хоч промовець не виявив подробиць "пасивного спротиву" та "неспівпраці", проте його поради зводяться до того, що президент ЗДА повинен заявити, що його країна ніколи не признає підкорення народів, що його довершили Совєти. "Голос Америки" повинен побудити дух підкорених народів, як Польщі, Чехії, й ін. до спротиву їм до морального опортна на ЗДА. Відважні патріоти тих країн повинні знайти підтримку політичними та іншими шляхами, про що повинні подбати приватні організації, як Комітет Вільної Європи й ін. — пригадавав Доллес.

Ліберальна партія встановлює програму

Нью-Йорк. — Стейтова Ліберальна партія мала своє перше зібрання в справі виборів в поточному році для встановлення своєї передвиборчої програми. Головні увагу покладено на підтримання й поширення громадянських прав, а в закордонній політиці проголошено потребу в налагодженні дружніших відносин з демократичними країнами. Платформа, дов-

Залишив у спадку 75 мільйонів, родина дістане тільки 19 мільйонів

Вільмінгтон, у стейті Делавар. — Недавно померлий голова корпорації Дю Понта, Ламонт Дю Понт, залишив ошкостного тепер підприємства майтку \$75,000,000, однак після відрахування 75 відсотків на податки, тобто коло \$56,000,000, спадкоємці дістануть тільки \$19,000,000.

Наукова Конференція НТШ в Канаді

Торонто, Канада. — В дніх від 31-го серпня до 1-го вересня включно тут має відбуватися третя з черги наукової Конференції Канадського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка. Конференцію відкрив голова Канадського Відділу НТШ д-р Са-

АМЕРИКА МАТИМЕ ПРЕДСТАВНИКА В АДМІНІСТРАЦІЇ ПЛАНУ ШУМАНА

Париж. — В результаті розмов між головою понад-національної Верховної Влади Плану Шумана Жаном Моннетом та спеціальним американським вислаником Вільямом Дрейпером встановлено, що Злучені Держави матимуть в цій новій європейській господарській спільноті, яка передбачує злиття вугільної і сталевий індустрії шістьох західно-європейських країн, свого окремого представника. Дрейпер повідомив, що Злучені Держави встановлять свою репрезентацію у Верховній Владі Плану Шумана, подібно як це минулого тижня постановила зробити Британія. Тим самим Америка формально визнає що понад-націона-

Західна Німеччина починає творити "ядро" своєї армії

Бонн, Німеччина. — Уряд Західної Німеччини підготував заходи для мобілізації 80,000 старшин та 40,000 технічних спеціалістів, що мають творити ядро західно-німецької армії в силі 12 дивізій та які мають бути включені в спільну армію західно-європейської оборонної спільноти. Уповноважені організацією цієї армії заклопотані тим, що мобілізацію цього ядра все ще не можна практично перевести, бо договір в цій справі ще не ратифікований німецьким парламентом. Це створює серйозну загрозу для країни, тим більше, що організація й лінкш комуністичних армій в Східній Німеччині перевоюється вже від деякого часу. Проте, пороблена тепер підготовка — як знавці сподіються — виможинить зорганізувати плановане "ядро" західно-німецької армії негайно після загальної ратифікації договору.

В Совєтах пропало 2,000,000 вояків держав осі

Женева. — Уряд Західної Німеччини передав Комісії Об'єднаних Націй до справ воєнних полонених 50 томів доказів відносно того, що 1,500,000 німецьких вояків з другої світової війни вивести з кругло 100,000. Американська представництво в цій Комісії, амбасадорка Юджині Андерсон, назвала цей факт "трагічним і застрашуючим" та апелювала до Совєтського Союзу "з чисто гуманітарних мотивів", щоб він "очиствив" в очах публічної opinio civitium та дозволив на поворот до своїх домів і родин задержаних ним нещасливих жертв війни.

Америка знову протестує проти совєтського людоловства

Берлін. — Американський висланий комісар в Німеччині Волтер Дунеллі підписав і вислав вчора совєтському уряду мандантові в Берліні вже п'ятий з черги протест проти скоплення комуністами в американському секторі містечкового німецького антикомуністичного лідера д-ра Вальтера Лізе. Його скоплення комуністичні людоловище в дні 8-го липня перед його власним домом, затягнули його до таксі й повною швидкістю перемістили в совєтський сектор, при чом совєтський сторож на кордоні секторів вже наперед підніс перегороду на кордоні, щоб не затримувати в'язня.

ОН відкинули совєтський внесок про бактеріологічну війну

Об'єднані Нації, Н. Й. — Розроблена Комісією ООН відкинула совєтський внесок, який домагався "негайної" дискусії над заборону бактеріологічної війни. Десять держав голосували проти внеску Малика, Чиле і Пакистан стрималися від голосування, а за внеском підніслася одна рука Малика. Представник ЗДА, а також і інших держав, заявили, що справу порушену Маликом можна вирішити під час дискусії, яка буде над ширшим внеском про "зброю масового нищення". Малик сказав, що ЗДА, Англія і Франція "об'єднались" в агресивних зобов'язаннях, і тому не хочуть дискутувати про заборону ведення війни при помочі бактерій.

Застріляли повітового провідника А.Ф.П.

Понкерс, Н. Й. — Джан Акрополіс, голова Американської Федерації Праці повіту Вестчестер, впаав жертвою заговору і його замордовано в його мешканні. Поліція ствердила, що він дістав два постріли в голову, однак револьвера, яким він застрілений при ньому не було, тільки одна 38 калібрна куля. Акрополіс був головою місцевого 465 відділу юстиції візан-

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАНСЬКИЙ ПЛАН ДЛЯ ІРАНСЬКОЇ НАФТИ

АМЕРИКА І БРИТАНІЯ ЗАПРОПОНУВАЛИ ІРАНОВІ КОМПРОМІС І КОНЦЕСІЇ ДЛЯ ПОЛОГОДЖЕННЯ НАФТОВОГО СПОРУ І ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ПЕРЕВОРОТУ

Вашингтон. — З дипломатичних джерел в цій столиці вчора повідомлено, що американський і британський дипломатичні представники в Тегерані відідали попереднього дня іранського прем'єра д-ра Мохаммеда Моссадека та запропонували йому новий компромісний план для пологодження англо-іранського нафтового спорів і негайного відновлення вітальності для Ірану і вільного світу продукції іранської нафтової індустрії. Пропозиція нової американської фінансової допомоги та британських концесій відносно використання британських техніків і спеціалістів в іранських нафтових полях та іранських рафінеріях нафти, майже нечинних від часу їх націоналізації в 1951-ому році, становлять ключовий пункт в новій програмі. Державний департамент у Вашингтоні зі свого боку тільки стверджує, що американський амбасадор в Тегерані, Лой В. Гендерсон, та британський дипломатичний представник Джордж Мідделтон, відідали прем'єра Моссадека та що причиною тих відвідів і предметом розмов була проблема іранської нафти. З інших поінформованих джерел заявляють, що метою нового плану є негайне компромісове пологодження англо-іранського нафтового спорів, відновлення іранської нафтової продукції та пологодження сподіваного комуністичного перевороту в Ірані. Хоч подробиць нового плану офіційно не подано до відома, проте з поінформованих кол заявляють, що в рамках нового компромісу Злучені Держави готові дозволити на видачу іранській владі урядовим Експортно-Імпортним Банком, але здержаних хвилює урядом 25,000,000 доларів допомоги, як теж признати нову багатомільйонну позичку чи допомогу Іранові на покриття його видатків та зрівноваження загроженого банкрутством бюджету. Британія зі свого боку мала б піти на компроміс та погодитися, щоб її техніки та нафтові спеціалісти працювали для іранської державної нафтової компанії. Крім того, Британія мала висловити готовість почати з Іраном безпосередній переговори в справі рекомендації витратчених Британією на розбудову іранської нафтової індустрії 1,500,000,000 доларів — як теж перервати блокаду вивозу іранської нафти. З цих самих поінформованих джерел заявляють, що американсько-британські розмови в справі іранської нафти і опісля американська перемога Британії до компромісу мали бути подкорвані головною серйозністю міжнародного положення та загрозою комуністичного перевороту в Ірані.

"Нічого нового" на переговорах в Кореї

Токіо. — Після вчорашньої короткої сесії альянської і комуністичної військових делегацій в Панмунджом вив, що ці переговори відносних справ перемир'я в Кореї, альянської представник заявлено знову на один, вже п'ятий з черги тиждень тому, бо комуністи не запропонували "нічого нового" ан конструктивного" відносно кінцевого рішення альянтів в справі тільки добровільної репатріації полонених. Теж цим разом перерву в нарадах встановлено на домагання альянської делегації після того, як комуністи не тільки самі не відгукнули жадних нових "конструктивних" пропозицій, але й зігнорували попередні альянські пропозиції щодо обміну новими списками полонених. Тимчасом альянське командування повідомило, що сильні з'єднання альянської авіації продовжували вчора масові нальоти цим разом вже не тільки на комуністичне заїлля, але й на ворожі фронтові позиції. З іншого альянського повідомлення виходить, що за весь час корейської війни альянти втралили псіх 1,572 літаків, знищивши 644 ворожі літаки, крім 144 правдоподібно знищених та 1,499 пошкоджених. Більші втрати альянської авіації виислюються тим, що ця авіація діє в далеко більшій масі і без порівняння більш інтензивно, ніж ворожа авіація.

Розв'язали японський парламент

Токіо. — Прем'єр Шіґеру Пошіда проголосив, що імператор Гірогіту розв'язує нижчу палату парламенту. Після розв'язання парламенту вибори мусять відбутися протягом сорока днів. З'явилися вістки, що вони відбудуться вже 1 жовтня. Політичні зна-

ЗОРІН НА МІСЦЕ МАЛІКА В ОН

Об'єднані Нації, Н. Й. — Яков А. Малик відкликаний до Москви а його місце провідника совєтської делегації в ОН обіймає з днем 15 вересня Валеріан А. Зорін. Зорін вже був членом совєтської делегації в ОН 1947 року, але найбільше знає про нього вільний світ у зв'язку з комуністичним переворотом у Чехословаччині 1948 року, який відбувся зараз після повороту Зоріна з Москви до Праги. Зорін був совєтським амбасадором у Празі від 1945 року. Він має тепер 50 років, а свою політичну кар'єру почав дуже вчасно, бо вже в 20 році життя займав визначне становище в комсомолі, на якому працював 10 років. Повторюють деякі спекуляції у зв'язку зі зміною в сов. делегації, бо дехто думає, що Зорін мусять вести нову сов. за-

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Foreign and Jersey City Rates:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІМІГРАЦІЯ „МОКРОХРЕБЕТНИКІВ“

Минулого тижня президент Злучених Держав, прийнявши на прохання членів Комісії Переміщених Осіб з нагоди закінчення її праці для справдження 400,000 іммігрантів з європейської еміграції, висловив жаль, що Конгрес не ухвалив закону для справдження до Злучених Держав далішніх 300,000 втікачів з країн поза Залізної Заслони.

Про потребу додаткового закону для ратування нещасних людей теперішнього світового лихоліття розпитується раз-у-раз провідні газети і таким способом пригадують жаліве положення народів під надлюдським гнетом москво-комуністичної тирanii.

Однак Америка це не тільки країна волі, до якої емігрують люди з далеких кінців світу, але ж і країна добробуту, або принаймні країна надій на добробут найближчих її сусідів, тобто країн Латинської Америки. Емігранти з тих країн пробують не раз різноманітних підступів, щоб дістатися до Північної Америки. Зразком таких мрій стали Стейти в першу чергу для убогого населення Мехіка, з якого прибуває річно коло пів мільйона людей на заробітки до цієї країни, хоч на підставі закону тільки 180,000 мексиканців можуть бути допущені на сезонні роботи. Решта — це незаконні іммігранти, що пробують дістатися через пограниччю ріку Ріо Гранде різними способами.

Студії, переведені над мексиканською імміграцією проф. Лайл Сандерсом з університету Нью Мексико і Оленом Е. Лінвардом з університету Вандербілті й оприлюднені університетом Тексас, виявляють, що 30 відсотків таких іммігрантів дістаються через Ріо Гранде, пливучи примітивним способом там, де вода глибока, і намагаючись себе на смерть від утоплення; 51 відсотків перебралася ріку там, де такі бродяги існують; 12 відсотків перебралася лодками, три відсотки при допомозі автомобільних гумових коліс, а 2,5 приїждять на підлозних дошках. На всьому випадку більшість іммігрантів прибувають до Стейтів замочені й тому їх загалом в південних стейтах називають „мокрохребетниками“ (wetbacks). Уряд і деякі конгресмени пропонують ухвалити закон, що імміграцію всілякими способами, однак це не вдається через „недостаток відповідної кількості прикордонної сторожі. Останній Конгрес зчирнував з видатків два мільйони доларів і тому відносини залишилися такі, як вони були.

Статистика вказує, що минулого року прибуло незаконно з Мехіка 1,000,000 „мокрохребетників“, а з них примусово відіслано 428,000. Решта яких залишилася в Стейтах на праці і, змішавшись з законом прибулими 180,000, дістали працю в сусідніх фармерів, щоб заробити грошей на свій власний скоростріль. Студії зазначених професорів над причинами нестримного

бажання приїздити до Стейтів на заробітки вказують, що підставою цього бувають в більшій частині оповідання, передавані з уст до уст, про фантастичні можливості заробітків. Вони доводяться, що в Стейтах можна заробити шість-сім доларів денно в порівнянні з 75 американськими центами, які можна заробити в Мехіко, однак їм не кажуть, які видатки на життя в Стейтах. Коли ж мексиканець — все одно, чи він приїждить сюди законно чи незаконно — дістане в сусідніх стейтах працю, то він заробляє тільки два долари денно, а решту дістає в виді мешкання й харчів. З таких заробітків він пересилає більшу частину грошей родині, а за решту купує собі одяг і заспокоює інші необхідні життєві потреби так, що при кінці шостої місяців він повертається домі в де в'язьма доларями.

З відповідей сезонних іммі-

Спир за кордони Польщі

(Допис із Парижу)

Польська преса на еміграції присвячує багато уваги справі кордонів Польщі. Коли б Москва не виявила своєї волюнтаристичної політики, білорусів і литовців з протилежних боків до Польщі утворювали б величезні потоки, що билися в боротьбі з польськими властями. Та шкідлива для Польщі утопія і демагогія реакції опомінуся нас в очак Заходу. Поганою політикою Польщі є те, що вона не робить нічого для зменшення польської еміграції. З того мусимо зробити висновки, якщо хочемо здобути для оборони західних земель потрібних нам приятелів.

„Слово Польське“ в Парижі, керуване польськими націоналістами-демократами, рішуче виступає проти таких думок Поганоєвського. Воно закликає Польщу до розриву з „дурас українцями Львів“. „Народовісць“ з 19 серпня містить допис з Лондону на тему кордонів Польщі. Дописувач пригадує, як пропагандисти в армії ген. Андерса в Італії в р. 1944-45 улаштували виставку, на якій кордони повоєнної Польщі були зарисовані аж над Дніпром! Корес-

понтент „Народовісць“ твердить, що ген. Андерс готовий відмовитися від західних кордонів Польщі над Одрою і Найсою, щоб мати можливість в разі війни, здобути якнайбільше територій на Сході, в союзі з Німеччиною.

Дописувач „Народовісць“ перестерігає перед чимись ілюзіями і пригадує, що також Гітлер і Герінг малили уряд Пилсудського надіями на колонізаційні простори, через „відсутність росіян, білорусів і українців, що малили б там Дніпро“... Гітлер тоді обіцяв полякам фінансову і господарську допомогу для будівництва над Дніпром міст, шляхів і портів. Кореспондент „Народовісць“ пише, що він, будучи в Польщі під німецькою окупацією за II світової війни, мав розмову з Гестапо, де йому сказали: „Якщо підете з нами, то нова польська держава може рахувати на відшкодування хочби по Дніпро“... Лондонський дописувач „Народовісць“ твердить, що ця ідея „Польщі над Дніпром“ пережила II Світову війну в Німеччині, де є поважні кола, хочіть дати полякам „вільну руку“ на Сході, щоб одержати німецькі території в границях р. 1937. „Народовісць“ відкидає ці обіцянки „журали в небі“.

Від себе допише, що є серед німців ще інший „політичний варіант“: забезпечити для Німеччини майбутню Росію як вірну союзницю. Союз між невольничим Росією та Німеччиною дав би можливість чим двома великодержавами розділити Східну Європу на „сфери впливу“. Під знаком такого німецько-російського братання відбувся нещодавній „Конгрес Вільних Народів“ у Дюссельдорфі, на якому поряд з німцями виступили росіяни із відомої організації Народно-Трудового Союзу (Клімов, Поремський і ін.). Як довідусьмося, цей Конгрес був фінансований німецькими промисловцями. Німецькі та російські імперіалісти виступали тут єдиним фронтом проти „українського сепаратизму“. Цей Конгрес був бойкотований представниками народів, поневолених Москвою. Запрошені на Конгрес визначні політичні діячі з Бельгії, Франції і Голландії відмовилися прибути на Конгрес у Дюссельдорф, а Німецька Соціалдемократична Партія заборонила своїм членам участь у цьому конгресі „вільних народів“.

Н. О.

Федір Дудко

НЕВЖЕ Ж ПЕРШИЙ...

Мусимо признатися, що ми були пригноблені (коли не сказати — просто заковані), прочитавши в німецькому „Новім Руським Слові“ статтю п. Б. Аннінкова на українській темі. Кажемо про своє здивування тому, що вже давно зникли читати на сторінках названого органу неоправдані тенденції, або й одверто ворожі про нас статті. Лише дуже зрідка могли там натрапити на неперсидські речі, але й ті були звичайно втримувані в тоні доблужливості, яку знаходимо в московській „прібуток“ „циплінон варсний, циплю-

нок жарсний — он тоже хочет жить“. З тим більшим полетом внутрішнього задоволення і спокою перебігли ми очима по рядках вказаного автора, в яких вбачаємо чи не вперше за довгі десятиріччя виявлену в російській еміграції пресі у відношенні до нас безсторонність і брак упередження. Б. Аннінков навіть починає свою статтю вказівками на те, що деякі автори попередніх статей в „Новім Руським Слові“ виявили у відношенні до українських справ брак об'єктивності. „П'ятий конгрес американських українців“, — пише він,

Іван Струг

ШКОЛА І КУРСИ

Літні вакації добувають до кінця. Дитячі оселі, гори, гаї, річки, озера, пахучі поляни і широкі лавидаї працюють своїх малих сезонних мешканців, які за ласкавий дар природи, за мильний усміх сонця, легкий вітерець, чисте та здорове повітря і свіжу воду, залишають їм гарний спомина і відгомін їх щиро-сердечного та невинного, дитячого сміху і радості.

Свіжі, веселі, опалені, здорові і з новими надіями спитати наших школярів до школи, щоб знову набратися нових наук, нових знань.

Кожний батько чи мати знають, що треба післати дитину до школи. Одні посилають свої діти до американських, другі до українсько-американських шкіл, яких в США є замало і не всі українсько-американські, чи парафіальні школи, можуть дати українській дитині те все, чого теперішній дух часу вимагає. Крім того, програма навчання в українсько-американських школах мусить бути пристосована до шкільних, американських вимог і в цих обставинах українська дитина не завжди може дістати таке виконання і такий світогляд, як ми того бажали б.

І тут власне суть справи, яку наші освітньо-культурні організації стараються розв'язати при допомозі курсів українознавства доповнити те, чого українсько-американська школа, мимомайно не може дати не може.

Тому по більших скупченнях української спільноти наші освітньо-культурні організації закладають такі курси. Такий курс українознавства організований, між іншим, і у Філадельфії при Товаристві Українсько-Американських Горюжак, і їх веде Українська Учителська Громада.

Завданням курсів українознавства є продовжити і по-

ширити українознавство, започатковане в українсько-американських школах. Дітям і молоді треба дати ширше знання з історії і географії України, з української літератури, про наше мистецтво і архітектуру, як рівно ж про історичні питання, зв'язані з історією українського народу та його змаганням.

Українсько-американські чи парафіальні школи та курси українознавства мають виховати нашу дитину на доброго громадянина Америки і вірного сина України.

В слід за тим перед учительством українсько-американських шкіл і курсів українознавства стоїть дуже важна проблема. Учальство тих заведень повинно електрифікувати спільну конференцію, на якій могли б уложити програму навчання українознавства. Така спільна конференція об'єднати працю так одним, як і другим і в кінці не буде таких парадоксів, що учень боїться ходити на курси українознавства, бо йому учитель з українсько-американських шкіл забороняють під загрозою виключення його зі школи.

При допомозі священства, учителів, батьків і загалом можемо зберегти душу української дитини. З досвіду знаю, що через нашу „недогляд“, легковажність і невідповідний підхід до дитини чи молоді, ми вже не одну одиницю української нації стратили.

Щоби Українська Учителська Громада виконала своє завдання, батьки мусять післати діти на курси українознавства. Це обов'язок кожного свідомого батька-українця. Це наказ часу. Ми мусимо дати нашої молоді духову зброю, яка допоможе їй розбити заслону фальшивих поглядів про нашу справу і гордо дйти до нашої мети.

— дістав у статтях Д. Даліа та А. Дикого трохи одностороннє і тенденційне освітлення. Користуючись з матеріалів, які дісталися їм очевидно не з першої руки, обидва автори не добували найкращого, що було на цьому конгресі, а саме... і т. д. Абстрактуючи від змісту статті п. Б. Аннінкова, в якій він згадує досить докладно обізнання з тим, що діялося на українському Конгресі, не можемо оминути одного її місця, а саме той виступ з резолюції Конгресу, в якій він декларує відношення до російського народу. А ця точка, яку цитує Б. Аннінков, звучить так: „Ані український народ, ані його інтелігенція, як на рідній землі, так і на еміграції, ніколи не проявляв російського народу, його інтелектуальності чи неадаптивності до літентії та культури. Навпаки, українська суспільність прокладала різку границю між зданим гнобленим масами російського народу з одного боку, а його традиційно демократичними чи агресивними керівними колами — з другого боку“.

Ця цитата як не можна ясніше і недвозначніше говорить про те, в якій інтенції

відбувалися засідання українського Конгресу, а спеціально у відношенні до російського народу. Цього одного було вже досить, щоб поставити українського Конгресу знайшли відповідні призначення на сторінках російської імміграційної преси або бодай угадувану в томі прихильності дипломатичну мовчанку. Тимчасом знаємо (це стверджує і сам Аннінков), що в статтях і Д. Даліа, і А. Дикого, і всіх інших авторів згаданого про український Конгрес, вміщених в „Новім Руським Слові“, речі предствлені в найвідшмигших красках. Цього мало — автори статей „дошукувалися всього, до чого можна було б причепитися, замовчуючи при цьому саме те, що могло б російського читача потішити (як от хоч би наведені Аннінковим уступ із резолюції Конгресу).

Вказана обстановка красномовно свідчить про те, що якнайліпше характеризується словами прислів'я: „Як вовка не годуй, він їй усе в лід дивитися“. Це значить, що з якими б почуттями ми не підходили до справ наших національних взаємовідносин з росіянами, усе будемо зустрітись з боку нашого партнера з прихильністю „старшого брата“, коли не з Валуєвською негідністю. Нст, не було і бути не може.

І чи не підпомагають цим самим росіяни українських екстеристів, яких вони називають „бандерівськими шовіністами“ і яких так не люблять, утримуючи серед них почуття повного недовіри до них і зовсім виправдані у відношенні до цих резервів?

Нам недавно довелося почитати з уст одного українського демократа такі слова:

— Знайдіть мені бодай одного росіянина, з яким могли б засісти за стіл і спокійно поговорити. Знайдіть бодай одного такого і я відмовлюся після цього називати росіяни шовіністами.

Невже цим першим росіянином був би Б. Аннінков?

Ней, щоб продовжувати похід. Наші „професіоналісти“ (якого типу, що теперішній з нашого „Товариства Професіоналістів“), себто ковалі, рямарі, теслі і т. п., цілу ніч мали повні руки роботи: латати пірвану упряж, наставляли вози, кували ковалі.

(Продовження буде)

НАША МОЛОДА ГЕНЕРАЦІЯ

З кінцем цього тижня, від суботи до понеділка включно, має відбутися в Клівленді, Огайо, вже 15-та з черги конвенція Ліги Молоді Північної Америки, що об'єднує десятки, якщо не сотні клубів, організацій і товариств народжених в Злучених Державах і в Канаді молоді української генерації. Це дає добру нагоду не тільки приглянутись цій нашій новій генерації, спадкоємцям цілого нашого культурного, господарського і загально-громадського добробу на цій вільній землі, але й поробити деякі практичні висновки та видивитись деякі думки, що їх товчили мати на увазі однаково, як старші, так і молодші члени нашої спільноти.

Ліга Української Молоді, найстарша і найбільша організація нашої молоді генерації на американському континенті, була створена формально на першому її конгресі, що відбувся в Шікаго в квітні 1933-го року. Це не значить, що до того часу молоді не мали своєї організації. Навпаки, їх було навіть багато і вони діяли в різних формах та видах, але все це були переважно локальні товариства, без будь-якої централізації і координації їхньої праці. Щойно в Шікаго в 1933 році представники тих організацій вніесли таке історичне рішення: „Ми, організації української молоді, з'єднуємо себе в Лігу Української Молоді Північної Америки, щоб досягнути краще розуміння ідей і проблем українського народу“. Це були народили Ліги і це стало базою та ціллю її діяльності.

Ми не будемо переповідати історії Ліги. Але, знаючи її розвиток і діяльність можемо з рукою на серці твердити, що вона в поодиноких етапах свого розвитку добилася насправду найкращих успіхів. П'ять культурних імпрез, в роді пам'ятних „Гомонів України“ в Нью Йорку чи конвенційних фестивалів в інших містах, що й досі неперевершені в своїй сміливості та в своєму мистецькому рівні. Самі конвенції Ліги, в яких брало участь по 800 і більше представників клубів і товариств молоді, належали до найбільш важливих наших здвигів. Якщо до того додати видання Ліги, її принагідні виступи, її активну участь в акціях наших центральних репрезентацій УСК та ЗУАДК, тоді матимемо насправду чималу традицію успіхів і досягнень.

Проте, змінені обставини вимагали б сьогодні теж від Ліги деяких нових і рішучих заходів і зусиль, на які, виходило б, не занеоситися. Як же це зміни і обставини?

Поперше, Ліга, в нашому розумінні, мала бути не тільки організацією молоді для самої організації, але радше своєрідною школою і підготовкою для майбутнього громадського життя. Ліга, створена для „кращого розуміння ідей і проблем українського народу“, мала підготувати власне тих високоартівних і свідомих спадкоємців нашого добробу. Правда, всі ці наші молоді громадяни, що не тільки беруть участь, але й стоять у провіді нашого громадського життя, вийшли з Ліги. Проте, їх рішучо замало і під цим оглядом Ліга за вже майже 20 років свого існування, не виконала того, що могла і повинна була виконати.

Друга справа — це збільшення нашої громади масовим доповнення „свіжої крові“. Крім Ліги, ми маємо сьогодні ще такі молоді організації, як П'яст, СУМА, ОДУМ, молоді ОДВ та інші. Між Лігою і цими організаціями є одна кардинальна різниця: Ліга докладас всіх зусиль, щоб не стягнути на себе навіть підозріння, що вона має „політичний“ характер і цим попадає в „політичну“ скрайність, тоді коли інші організації можуть мати надмір тої „політичності“ в такій чи іншій формі. Наявність більшої кількості організацій молоді не мусить бути злом, але нам здається, що наладнання відповідної співпраці між цими організаціями злагіднило б „політичність“ і „політичність“ скрайності та вийшло б на добро не тільки цілій нашій молодій генерації, тут народженій і новоприбулій, але й загальній нашій справі в усіх її багатобічних проявах. Тому то шляхи і способи координації праці та співжиття цих організацій і об'єднаної в них молоді повинно стати тепер одною з головних проблем всієї молоді, отже й Ліги на її теперішній конвенції.

манович. Оперативним шефом штабу був полк. Долежал. Вузький „чотирикутник“, в якому опинилися наші війська, був замальований, щоб у ньому примістилися усі частини обох армій. Та й коли чисельно зростали українські війська, вони стали гнати більшовицькі загони і скоро зайняли місто Проскурів на півночі та й пішли на схід і південь.

Місцем відпочинку 10-го гарматного полку були Дунаївці, але його перенесено через Мінківці і Янівку до Караївського Майдану. Команда 1-го Корпусу залишилася у Мінківцях.

Не було це спокійне замілля, в якому привикли жити запасні частини, бо ввесь час треба було бути в поготові, а потім теж і держати повну охорону армій. Все ж таки три дні побуту в Караївському Майдані дав нам змогу відпочити, привести до порядку військово-матеріальні вантажі, доповнити запас стріли і заповнити із місцевим населенням.

В той час теж і почалася команда переїзду деяку реорганізацію, яка однак не принесла ніяких змін до нашого гарматного полку. Коман-

дантом залишилися отаман Карася, із своїм ад'ютантом хор. Соколовським (оба „придніпрянцями“). Ватерій в полку залишилось 4., кожна з чотирьох гармат. Крім цього кожна батарея мала ще один або й два власні скоростріль.

Батерія мала всіх 124 старшин і воїнів та 90 коней і 30 возів. Дві гармати чети, скорострільна і зв'язкова, підлягали командантові вогню, дві інші командантові обозному.

Бойову силу батерії подавали у щоденному звітванні так: Чотири гармати, два скорострільні, сорок шість шабел, шістьдесят шість багнетів, дванадцять пістолів, дев'яносто коней, тридцять возів.

Кожний гармаш був озброєний і тому дієва бойова сила батерії була відносно дуже велика; батерія могла вести навіть самостійну оборону, що стало дійсною головою в час відступу від Києва.

Населення

Від хвилених переходів через Збруч, наші частини просто омивали села і ночували в них, доки не дійшли до Майдану. Закладаючи військовий табори, ми завжди у принагідності представника Дієвої Армії. Ця частина

української території ще не відішлюла на собі більшовицької нагайки і тут можна було обсервувати явні симпатії до більшовиків. Ці „місцеві настрій“ змінялися в міру того, як наше військо зближалося до Вінниці, де застали ми зруйновані і сплюснуті більшовицькими бандами села і населення в партизанських загонах. У загальному відношенні до галичан було добре.

Караївський майдан виглядав радше на викорювані лісок і тому ми з радістю прийняли повідомлення про дальший перехід до Охримівця. Полк вирушив у похід і перейшов через Олександрівський майдан. Заставу, Вавкиці, Татаринку, Людівку до Охримівки.

Охримівка — це велике село, населення становило до нас гарно, лиш у селі був тоді передовок. Не було хліба, та ще й нас не було солі. Люди пекли паланиці із зиряних свіжких колосків пшениці. Довелося нам практично пізнавати господарське життя і господарські проблеми нашої держави, за яку ми йшли у змагання. Воляки почали хворіти без солі, не було чим за-

палити лампи увечір. Тож і практично бачили ми, що не обійтись Україні без Борислава, як теж пізнали ми, що українській державі треба об'єднати усі її території, щоб бути самостійною. Теж і розуміли ми господарський і купецкий зміст чумаків, які йшли за сіллю у далечину, бо і у себе і хліба і цукру доволі, то і без солі не обійтись.

Наші частини помагали при живанні, щоб в цей спосіб засобити армію в поживу. Довелося навіть зробити деякі харчеві запаси, але цей час десяти днів без хліба і солі дав нам взнаки і ми з радістю прийняли вістку про дальший похід на Вінницю. Злобні язички поносили цю радість тим, що у Вінниці більшовики мають великий припас солі і хто перший прибуде туди, заволодіє ними.

На марші нашого побуту в Охримівці здавалося, що одне особисте знайомство. Падх Охримівки сказав нам, що в сусідньому селі живе священик-галичанин. Він священик у Галичині, але з відворотом російських військ переїхав на схід. Та тут — як ми довідалися — приїхав до нього розчарування. Він думав,

що тут Росія, а застав Україну. Це зовсім зруйнувало його москвофільський світогляд, який я особисто пізнав ще під час своїх студентських мандрівок по селах Галичини.

Дня 7. серпня вирушив наш полк у бойовому порядку з Охримівки в похід на Вінницю. Ми перейшли Зениківці, Елтухи, Гармаші (з великим гарним ставом), Комарівці, Восковичі, далі Родову, Грішки, Чернигівці, Клопотівку й Овечинці до Дубови, де перебували, і далі через Лісогірку (біля Згару) Почаївці, Малинівку, Широку Греблю, Полтавці, Медвеже Ухо, Шереметки і так ранком 10. серпня дійшли ми до Вінниці. Дорогою ми пізнавали українську землю і робили „далекосвітлі військові заклачення“. Одним з таких заклачень була заміна наших тяжких муніційних возів на звичайні „лідрові“. Українська романтична балка або зачарований став були для нас страшиком і раз-у-раз загрожували, що загрозують в болоті. Незначний „літній дощик“ спричинював південне опінення в похід, а сільська діброва з горбком і ліском змушувала нас підковувати ко-

Д-р Володимир Галан
6. командант 2-ої батерії
10-го гарматного полку УГА

3 ДНІВ СЛАВИ...

(Спомина з боїв в серпні 1919 року в Україні)

(1)

Без надії на якусь чужу ін-

тервенцію, без чужої допомоги українська молоді 1919 року станула проти всіх сил світу за одну ідею своєї державної незалежності. Не шукала ця молоді ворогів між собою, вона й не могла цього робити без чужої провокації, яку ввели щойно згодом, але запалена ідеєю свободи — об'єднала і молоді із Галичини і молоді з великих просторів Наддніпрянської України — всі разом йшли дорогою своєї козацької батьківщини до волі і незалежності.

Нехай і неспіхом закінчився цей народний український зрив, але він залишив свій відблиск у живій масі українського народу, з чим мусять рахуватися і приятелі і вороги.

Наступ на Вінницю 1919 року

Після переходу Української Галицької Армії за Збруч в кінці 16. і 17. липня 1919 року, обидві армії і УГА, і Дієва Армія Української Народної Республіки, опинилися справді в чотирикутнику смерті. З одної сторони поляки підійшли до Збруча, з другої більшовики відійшли Дієву Армію майже по Дунаївці і Кам'янець Подільський.

По кількох днях відпочинку ми одержали повідомлення, що УГА затримув сів внутрішній улад і свою начальну команду, яка підлягала оперативно просто Генеральному Штабу при Головному Отаманові С. В. Петлюрі. Начальником Генерального Штабу був ген. М. Юнаків, а його заступником ген. В. Кур-

Роман Степанович ПОЛЬСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ

Польська еміграція має під собою три політичні центри, а саме:

1. Рада Народова.

Цей центр постав в Парижі після капітуляції Польщі в 1939 р. Сьогодні він має осідок у Лондоні і є немов би продовженням старо-санацийного уряду. Президент цього центру номінований на зразок фашистських держав. Теперішнім президентом є Август Залескі.

В склад цього центру входять такі партії та політичні угруповання:

1.) Ліга Неподлеглосці Польські. Це зліпок партій, що існували в передвоєнній Польщі, тобто: BBWR і OZN (Безпартійний Блок Вспульгаци з Жондєм) і (Обуз Зедюченія Народового). Члени цієї Ліги є поплечники політики санацийного режиму. Презесом Ліги є колишній католицький єпископ д-р М. Гражинський. Це є скрайно-націоналістичний - шовіністичний табір.

2.) Фракція Польської Строніцтва Людового п. н. „Вольносці“. Презесом цього угруповання є д-р Єжи Концевіч, який в 1945 р. був усунутий ПС Людовим, яке очолював тоді Ст. Міколайчик. Д-р Концевіч, доволі надумуючись, створив нову фракцію своєї партії, якої і став головою.

3.) Фракція П. П. С. (Польської Партії Соціалістичної). Презесом цього угруповання є Адам Прагер (дружина якого мала працювати в комуністичному варшавському уряді, займаючи пост міністра).

4.) Фракція С. П. (Строніцтва Праці). Презесом є Станіслав Сопілка.

5.) Ген. Владислав Андерс, який із польської армією воював по боці фашистів та отримав за це від англичан звання лорда, а його армія була демобілізована та розіслана по світах разом з ДПістами.

II. Рада Політична.

Провідники польських партій, перебуваючи на вигнанні, зацікавлені в утриманні й організації політичних партій демократичних країн. Нічого нема дивного, що під впливом чужинських урядів

ВІД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ

Канцелярія Українського Народного Фонду часто дістає листи від рядових платників Національного Данку (з папінтатом, чи засвідчили свій патріотизм реальною жертвенністю певні українські громадяни, що дають себе оголошувати в пресі, як видатні українці, суспільно-громадські діячі, або заможні підприємці, себто чи сплатили Національний Данток на Український Народний Фонд.

На жаль, риходиться часто ствердити, що імена таких громадян не завжди знаходяться в картотеці Українського Народного Фонду, з тієї причини, що вони не вважали потрібним виключитися до великої акції сплати Національного Данку.

Скільки слата Національного Данку і участь в збірках є рід добровільна, Український Народний Фонд не може нікому приписувати його поведінку, однак певно громадська армія місцевого українського суспільства мала б вплинути на таких громадян, що вони повинні виконати свій національний, громадський обов'язок!

Український Народний Фонд.

Тисяч речничками польського народу не тільки з передвоєнних часів, але також з повсякденних (1945-1947 рр.). Головою ПКНД є Станіслав Міколайчик.

В склад цього центру входять такі угруповання:

1.) П. П. С. (Польська Строніцтва Людового). Головою є Станіслав Міколайчик.

2.) С. П. (Строніцтва Праці). Головою є Кароль Попель. Це т. зв. Християнсько-Демократичний Рух. В склад цього руху до 1930 р. входили: „Християнська Партія“, „Н. П. Р.“ (Народна Партія Робітників) і „Звізюлек Галерчиків“. Описав, ці три партії отримали в одну п. н. Строніцтво Праці, яке очолював до 1938 р. Войцех Корфатий. Після його смерті, провід СП перебрав Кароль Попель. В 1948 р. на конгресі Строніцтва Праці в Польщі він був знову обраний головою СП. З кінцем 1947 р. він залишив Польщу та виїхав за кордон, спочатку до Парижа, а потім до Вашингтону, де і репрезентує СП.

3.) С. Д. (Строніцтво Демократичне). Головою є Станіслав Ольшевський. Ця партія існувала в передвоєнній Польщі. Її членами в більшості були міська інтелігенція та різні професіоналісти.

З цього огляду наглядно бачимо, що великі розбіжності є не тільки поміж політичними центрами польської еміграції, але також і поміж всіма партіями. Наприклад, С. П. (Строніцтво Праці) та П. П. С. (Польська Строніцтва Людового) виступають рівночасно під знаменем П. П. С. (Польська Партія Соціалістична) під двома виданнями, а щоб це укріпити, кожне з них належить до відомого політичного центру, не вважаючи на те, що речнички правдивої партійної ідеології може бути тільки вибраний голова даної ідеологічної партії.

Для нас, українців, цікаво в цьому огляді те, що хоч як ми розсварені і нездичинлені в політичній роботі, а на прикладі польських центрів бачимо, що можемо бути для когось іншого навіть прикладом.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками тринадцяти мільйонного Союзового майна!

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Акрон, Огайо

Активність української громади.

Акрон, одно з більших промислових міст в штаті Огайо, віддалене 35 миль від Клівленда, 500 миль від Нью Йорку, 350 миль від Пітсбурга. Найбільша у світі центральна гумової індустрії. Осідок гумових продуктів — фірма Файрстон, Гудрідж, Гуді, сотні різного роду фабрик, десятки наукових установ, лабораторій, університет, велике число церков, кілька шпиталів і т. д. Статистика подас, що в 1910 р. в Акроні було 69,067 мешканців в 1920 р. 208,439, в 1930 р. 255,040, в 1940 р. 244,794 а в 1950 274,605.

Історію акронських українців опрацююється.

Фактом є, що на малім гурті ідейних громадян спочивався титан громадської праці і жертвенності на народній цілі. Перед ведуть відділ У. Н. Союзу ч. 295 і 180 „Союзу Українок“, ч. 7 „Провидіння“ і інші.

Відділ У. Н. С., ч. 295 відбував свої піврічні збори 20 липня 6 р. Президія зборів: Олександр Зепко, голова, Василь Пулк, секретар, Михайло Петруха, касир. Прибуло 23 нових членів, 14 старших, 7 молодших, 4 з переступилими листами, 1 суспендовано. Всіх членів в 196, з цього 150 старших і 46 дітей. На допомогу хворим виплачено \$147. На попередніх ухвалено: \$30 на У. Н. Фонд, \$10 на будову нового Сиротинця, на „Союзівку“ зібрано між членами \$38.50. Спільним зусиллям Відділів старших ч. 295 і молодшого ч. 180 влаштувано в дні 17 серпня 6 р. прекрасний фестиваль. Тому, що відчувалась пекучий брак домівок, планується купно, або будову нової. Молодечий Відділ „У. Н. С.“, ім. І. Франка, ч. 180 заснований в 1935 р. розвивається гарно. Президія в б. р. слідує: Антін Волох, голова, Ольга Зепко (в громадській праці дуже активна) секретар, Вірджінія Пулк, касир. Стан членства 110, з цього 66 старших, 34 дітей, всі тут роджені. Відділ жертвував на одну сотку на різні народні цілі. Коли виникає потреба освідомлюючої акції серед американців друкованим словом, місцева молодіш поспішила на допомогу у виданні дуже цінної книжки в англійській мові п. н. „Українська Арт Бук“ слідує чимось пожертвувати: Ліга Української Молоді Огайо-Акрон: \$500.00, „У. Н. С.“, ч. 180 \$30, Юлія Зепко \$20; по \$10: „Союзу Українок“, ч. 7, У. Н. С., ч. 295, Ольга Зепко, Жеребняк; по \$5: Олександр Зепко, Стела Гарт, Марія Зепко-Александр, Катерина Зепко-Галаті, В. Ц. Пулк ст., В. Ц. Пулк мл. Разом \$625.00. Відділ „Провидіння“, ч. 08 святкував 11 травня 6 р. 40-літній ювілей. Загальне число членів 168, з цього старших членів 124, дітей 44, суспендовано 5, залишилось 157.

Відділ „Укр. Робітничого Союзу“, ч. 238 нараховує до 70 членів.

Відділ „Союзу Українок“, ч. 7 під довготімним провідом п. Марії Пулк, Анастасії Зепко, Антонію, М. Поліаків і інших заслуговує на повне признание. В минулому році святкували 10-ти річний ювілей. Зі звітів зібрані довідалися про ідейну громадську працю, жертвенність на народній цілі, церкву, допомогу в акції скитальцям, виселили одягу, харчів і т. д. 19 травня 6 р. Відділ гостив в себе голову Централі „С. У.“ п. Лотоцьку. В дні 10 червня 6 р. за починим відділу відсвятковано „Свято Матері і Батька“. Обширну програму свята опрацювала дружина місцевого пароха п. Дурбак, яка вложила багато труду і часу, щоб навчити новоприбулих і тут роджених дітей рідних пісень, деклямацій, інсценізацій і однодієвої сценки. Не одна укр. акронська

Перед новим сезоном ЛМКлубу в Нью Йорку

Після двомісячної літньої перерви, ньюйоркський Літературно-Мистецький Клуб, 3. вересня, у п'ятницю, розпочинає свою діяльність. Завдяки на нову хвилю тепла, що вже кілька днів розігрівало повітря „Давитавну“, можна було б це почекати пару тижнів з розпачливим зимового сезону, але усіх, листові і телефонічні анити: „Колі, нарешті розпочнете?“, змусили управу Клубу так розпочати. Скарибні Клубу також був за це: „Во не приходять, членських вкладок не вкладають, з чого я за приміщення платитиму, — й так вже 188 доларів заборжися“. І прихильники і скарибні мають рацію. Поминувши щотижневий програму, що за нею затулила місцева громада, немає домівок, де б стрікнути і порозмовляти. Телефонів в мешканцях цієї ділянки зовсім мало, а рахувати по кількості студентів на четверті чи п'яті поверхи, де найбільше туляться наші, це добра альпіністична справа для членів Пласту, а не для більшості приятелів Клубу.

Від 5 вересня можна буде знову пригадувати: „То ж не забудь в п'ятницю в Клубі. Тільки не внизу, а на горі, в буфеті“. Дійсно, доки внизу, у залі відбуваються доповіді, дискусії чи концерти, на горі можна, підкріпившись в буфеті, спокійно посидіти за столиками й обговорити усі важливі політичні й економічні проблеми. Під час цих поважних розмов, кілька разів просовуватиме нерішуче в двері голову скарибні й, зацікавившись, пригадуватиме: „Чи панство не мали б бажання залегти вкладами...“

Літом тут була пустка, лише нагустив борг власникові доми. На східках Клубу завжди сиділи кілька, злегка підпиті бони й есперітали рух другої есеню, — головної артерії „Давитавну“. Перехожі часом затримувалися на хіднику й здивовано перечислювали пройшла з гарний успіхом. На зібранні зложили \$40.50 і передали упрізі Гуртка, як пожертву на будову церкви в Кентон.

Цікаве, що крім новоприбулих молоді в Акрон, молоді округи не зацікавлені Лігой Української Католицької Молоді. Щомісячні з'їзди, на яких відбуваються наради, реферати, виміна думок і т. п., збагачують зібраних духово. В Акроні засновано відділ Л. У. К. М. 16 березня 6 р. Всіх членів 646.

24 березня 6 р. залишив на власне бажання укр. католицького парафію Вс. о. В. Федеш і п. перебрив Вс. о. Тараса Дурбак. Енергійний молодий парох ревно продовжує працю попередника. Зреорганізував Марійську Дружину, в суботи навчав дітей української мови, приготував реферати на сходах Л. У. К. М. і старастає, щоб парафія кріпшала духово і матеріально. 9 дні 27 квітня 6 р. парафіяні відсвяткували спільне свячене. 22 червня 6 р. зорганізували великий парафіяльний фестиваль. Від кількох літ існує „Будівничий Комітет“, який закупив прекрасну площу під будову церкви або церкви з школою, на жаль бракує ще відповідних фондів.

Є надія, що спільним зусиллям, при Божій допомозі акронські українці збудують величаву церкву і Народний Дім на більшу славу Божу і українського народу.

В. Лесняк.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ХТО ВЧИТЬСЯ НА ВИЩИХ ШКОЛАХ НА УКРАЇНІ?

Кореспонденція „Рад. Укр.“ з 28 червня про випуск в цьому році 880 інженерів харківського політехнічного інституту, подає прізвиська кількох випускників інституту, які опрацювали актуальні теми в своїх дипломатичних працях. Ось ці прізвиська: Смірнов, Капішніков, Лосєв, Гуревич, Бондаренко — на п'ять прізвиськ одне українське.

чим кроком голова Клубу й вимовним рухом пригадував, що колись така треба зійти з підвищення. А з цього підвищення видно всіх знайомих і незнайомих слухачів, й, через напіввідкриті двері, столи збирає датків, що їх громадяни вкладають дуже охоче. Во членство Клубу — це найідеальніший платник вкладок, про яких і не сплюсало УКК у самих відважних припущеннях щодо каси його Народного Фонду.

Тоді, минулого сезону рівномірно працювали усі секції Літ.-Мист. Клубу, а з їх либонь з пів вузів. Авторські вечори, доповіді на літературні теми: „живі газети“, музичні виступи й виступи фахівців пластичного мистецтва по братському чергувалися і публіка однакова відносно вислуховувала усіх виступів. Хіба, що якийсь запальний промовець забував, що аказини годинника створено відмірювати час; — тоді до промовця підходив рішуче

НОВА КНИЖКА
Знайома письменниця
ДОКІП ГУМЕННОЇ
МАНА
Цікава повість з життя під-совєтської інтелігенції!
ЦІНА \$1.50
Замовляти в книгарні
„СВОБОДА“ на адресу:
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

У В А Г А! PAWTUCKET, CENTRAL FALLS, PROVIDENCE І ОКОЛИЦІ!
ОСІННІ ВЕЧОРНИЦІ
— улаштує: —
Український Американський Горожанський Клуб
in Central Falls
В СУБОТУ, 30. СЕРПНЯ 1952 Р.
в Домівці Клубу.
Запрошуємо всіх Українців. — Дохід на УККА.

Організація Державного Відродження України
10-ий Відділ у Нью-Йорку
— улаштує: —
В НЕДІЛЮ, 31. СЕРПНЯ 1952 Р., о год. 7. веч.
у власній домівці 20 St. Mark's Pl., (8 вул. 2-3 Ave.)
НАЛІБНІ СХОДИНИ
у відзначення 11-их роковин трагічної смерті с. п. полк. ім. МІКОЛА ШОПРОВОГО і с. п. соти. О. СЕНІКА-ГРИВІСЬКОГО. Зауважимо! Панахиди відбудуться в неділю 31. серпня в Укр. Прав. Церкві при 14 вул. о год. 12. п. н. і в Укр. Греко-кат. при 7 вул. о год. 11. п. н. Все українське Громадянство запрошує до участі Управа ОДВУ.

УВАГА! ДІТРОЙТ—ГЕМТРЕМК, МІШЕГЕН І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
94-ий Відділ УНС ім. М. Шашкевича в Гемтремі
— улаштує: —
В НЕДІЛЮ, 19. ЖОВТНЯ 1952 Р.
(Sunday, October 19, 1952)
З нагоди 20-літнього свого існування
ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО
на яке запрошує всіх своїх членів, братів Відділу УНС з Мішгеноу і з околиць та все українське громадянство Дітройт і Гемтрем.

ПРОГРАМА:
1.—О год. 12-й в полудні відбудеться Служба Божа і безпосередньо Панахидя за всіх померлих членів 94-го Відділу УНС, в ній Греч.-кат. Церкві в Гемтремі при Комжор.
2.—О год. 5-й в полудні в селі „Української Хати“ при 2240 Грейлінг відбудеться СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ, в честь о. М. Шашкевича, Патрона 94. Відд. УНС. 3.—О год. 6:30 вечором відбудеться в тій селі сал ВЕЛІКНИЙ БЕНКЕТ.
На Ювілейне Свято запрошені всі члени Головної Управи УНСоюзу. Головним бєсідником на Святничій Академії буде Представник Головної Управи УНСоюзу.
Вступ на Святничу Академію вільний.
Вступ на бенкет за квитками, які можна набутти в членів Управи 94-го Відділу УНС ім. М. Шашкевича в Гемтремі як зараз — до дні 12. жовтня 1952 р. включно. Всі українські Товариства, Організації метрополі Дітройту просимо здержатися в цей день від імпрез. Євентуальні доповнення чи зміни будуть своєчасно подані до загального відома.
Організаційний Комітет Ювілейного Свята.

“ЕКО”
145 Друга Есеню (біля Літ.-Мист. Клубу) в Нью Йорку
Власник ВОЛОДИМИР ЧЕМЕРІНСЬКИЙ. Тел. ALgonquin 4-0888

Мас честь повідомити ВП. Громадянство Нью Йорку й околиці, що:

1. Ми значно ПОШИРИЛИ І ДОПОВНИЛИ новим асортиментом американських і імпортованих товарів своїй відділ

2. ОКРІМ ТОГО МИ ВІДЧИНИЛИ новий відділ з багатим вибором мужеських сорочок.

3. НА ПОЧАТОК ШКІЛЬНОГО РОКУ масо найбагатший і найдешевший вибір шкільного приладдя.

З ПЛІТАМИ-РЕКОРДАМИ, ПАТЕФОНАМИ, КОСМЕТИКОЮ, ЖІНОЧИМИ ПОНЧОХАМИ, БЛЮЗКАМИ й ХУСТКАМИ, НИТКАМИ D.M.C., ПІНАМАМИ, КАНВАМИ й т. п.

ПОКУПЦІЯМ І ВІДВІДУВАЧАМ РАДІ!

УВАГА! НЬЮ-Йорк ТА ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Український Жіночий Виставовий Комітет
— улаштує: —
В НЕДІЛЮ, 7. ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1952
у “MAPLE GROVE PICNIC PARK”
при 46th Ave., and 160th Street, Flushing, N. Y.
ВЕЛИКИЙ ЖІНОЧИЙ ФЕСТИН
З цікавою і веселою програмою в якій візьме участь наш знайомий гуморист М. Понеділок. Багато різних несподіванок. Кухня і буфет у власному заряді Пам'я. Смачні українські страви та спеціальні українські напівки.
Приграв Музика В. БОСОГО. — Вступ \$1.00 (Парк відкритий від години 10-ої ранку)
Direction to the Park: From New York City: Take I.R.T. Subway to Grand Central Station, or B.M.T. to Times Square or Queensboro Plaza Station and Change for Flushing Trains. Get off at Main Street Station, then take Rosewood-Jamaica-Hollis or Queens Village Bus No. 26 or No. Q 27 Bus. — All buses stop at the door. — From Brooklyn: All “L” Trains to Queensboro Plaza Station. Then follow above directions.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ!
Використайте час для навчання Ваших дітей української мови і письма на основі **НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО БУКВАРЯ-ЧИТАНКИ**
МОВО РІДНА
Опрацьованого І. Коричиним і рекомендованого д-ром К. Кисілевським.
„БУКВАР-ЧИТАНКА“ на своїх 192 сторінках має: 1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають основні українські слова, легко можуть засвоїти українську абетку; 2) Буквар; 3) Читанку. В текстах біля 200 рисунків і ілюстрацій!
ПОДРІВНА ЦІНА \$2.00.
Замовлення враз з належністю слати до: „СВОБОДА“, P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

З НАГОДИ 15-РІЧНОЇ КОНВЕНЦІЇ
ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
— улаштується: —
CONCERT
В НЕДІЛЮ, 31. СЕРПНЯ 1952 Р.
в MUSIC HALL, Cleveland Public Auditorium
ПРОГРАМА: 1. Мішаній Українській Народній Хор з Канади. 2. Танці Групи Української Нац. Федерації Молоді з Гемтлону, Онт., Канада. 3. Чоловічий Хор із Пітсбурга. 4. П.-І. М. Махно, концертна піаністка. 5. Українське оперне трио: Наталія Носенко, М. Міньскій, Ігор Зайферт.
ПОЧАТОК ГОД. 2:15.
In conjunction with 15-th Annual Convention of the Ukrainian Youth League of North America presents a
CONCERT SUNDAY, AUGUST 31, 1952, at MUSIC HALL
Cleveland Public Auditorium — 2:15 p.m.

УВАГА! НЬЮ-Йорк ТА ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Інх., 2-ий Відділ у Нью Йорку
запрошує все Українське Громадянство, а особливо Молоді — на —
ВЕЛИКУ ЗАБАВУ
— що відбудеться: —
В СУБОТУ, 6-го ВЕРЕСНЯ (SEPT. 6,) 1952
у ВЕЛИКІЙ САЛІ ВЕТТОВЕН ГОЛЛ
при 210 E. 5-та вулиця в Нью Йорку.
Грас оркестра п. В. БОСОГО. Початок о год. 8:30 вечором.
Буфет у заряді Ва. Пам'я. Вступ дол. 1.25.
Багато несподіванок — приходьте масово — Комітет.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ

УКРАЇНЦІ У КОНГРЕСІ „ПАКС РОМАНА” В КАНАДІ

Цьогорічний конгрес світової католицької організації „Пакс Романа”, що має за мету ширити християнські ідеї серед високосхільної молоді, відбувається в Канаді від 21 серпня до 1 вересня і проходить в чотирьох містах, саме в Торонті, Оттаві, Монреалі і Квібеку. Крім двох інших сесій, сп. Ісидор Борезький з Торонто та сп. Ром. Максиміан Гербанюк з Вінніпегу, в конгресі бере участь поважна делегація українців, що має члени 20 осіб. Серед них є разом т-ва „Обнова”, священники, інтелектуали та журналісти, в тому не тільки з Канади та ЗДА, але і з Європи. Українська делегація, як можна догадатися з програми, бере активну участь у нарадах конгресу та зголосила кілька рефератів. Екзарх Сх. Канади, сп. Ісидор, відправив для всіх учасників конгресу два виступи архієпископського богословства при участі духовенства та хору, з того одне в Торонті й одне в Монреалі. З видатніших українських учасників інтелектуалів беруть участь в Конгресі проф. о. д-р Липський, проф. о. д-р Назарко, ред. о. Хомин, проф. Т. Мацьків, д-р Б. Казимир, д-р С. Перелма, д-р А. Базилевич, о. д-р М. Сопуляк, інж. А. Мар'їш, проф. Я. Чума та інші. У складі делегації є також дві жінки. Частини конгресу, що відбуватимуться в Торонті, буде патронувати Екс. Кардинал Мек Гвінген, архієпископ того ж міста, відомий патр. тель українців. (ак)

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР НА ВСЕКАНАДІСЬКІЙ ВИСТАВЦІ В ТОРОНТІ

Щорічна Канадська Національна Виставка, про яку канадці кажуть, що вона найбільша в світі, почалася традиційним парадним маршем і вестером ступних воїнів у п'ятницю 22 серпня ц. р. Виставка займає колосальну площу Експозишн Грінд з безліччю великих і менших павільонів і кожного року стігася мільйони відвідувачів не тільки з обох Америк, але і з усього світу. У цьогорічній програмі виставки беруть участь і українці. Саме в четвер 28 серпня ц. р. коли відбуватимуться виступи хорів різних націй, виступить серед них мішаний хор Українського Народного Товариства, що вже оне 22-й раз бере участь у цій всеканадській імпрезі, ввівши до своєї участі в традиції і підготувавшись до неї від довшого часу. Цього року, як і в попередніх трьох роках, дирижуватиме згаданий хором проф. Галина Голіська, що м. ін. добула теж зі своїм хором першу нагороду в конкурсі хорів в рамках Українського Фестивалю в Торонті. Хор, у складі 40 осіб, відіспіває на виставці в гол. 2-й поп. ряд композицій Недільського, Леонтовича, Стеценка та інших наших композитів, серед них і частину з „Вулиці” Філарета Колесни. Будемо сподіватися, що і цього року, як кожного року, цей хор не репрезентував досі гідно українську пісню на Всеканадській Виставці, добувши до тихих чергову нагороду і канадська преса знову міститиме його світлина та дописи про нього. (ак)

„ВИСТАВКА ПАМ'ЯТОК ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ УКРАЇНИ” В ТОРОНТІ

Відомий і заслужений Український Воєнно-Історичний Інститут, що діяв між обома світовими війнами в Європі відновив свою діяльність в Канаді з осідком у Торонті, влаштував після кількох виставок на провінції чепову Виставку Пам'яток Визвольних Боротьб України у днях 14—16 серпня в Торонті. Виставка, на яку складалися історичні та рідкісні знамена Української Армії 1914—23, зброя, відзнаки і частини виради, оригінальні документи державного і військового характеру, трофеї рангових відзнак, схеми боїв і поперх тисяча фотографій з часів нашої Визвольної Боротьби, відбулася в залі Рок-Кат. Церкви при гуд. Квін-Вілуд і дала змогу численним відвідувачам, зокрема тут родинним, основно познайомитися з подвигами величності та рясно героїчної героїстикою крогго доби нашої Державності Інститут презентував на виставці нове своє видання, саме серію відбиток з автентичних світлин з того часу в аль-

бомній обгортці, що має назву „Епізоди з Визвольної Боротьби”. Основу виставки, яка у вересні ц. р. буде поворнена, творила галерея портретів — близько 60 — всіх наших державних та військово-вих мужів, що зайняли головну стіну виставки, та подібні „галерії” кольорових зразків одностроїв і знамен Української Армії, — їх явраз виконув та доповнює відомий наш знавець цих справ і геральдик, графік-мистець майор М. Битинський. (ак)

„ЧОРНОМОРЦІ” — НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ

В Торонті закінчено цим диями останні праці при виготовленні нового українського фільму, якого сценарій збудований на основі відомої опери Кухаренка-Старицького з музикою Лисенка „Чорноморці”. Цю оперу ставив мин. року кілька разів на сцені аудиторії УНО Український Театр міста Торонто, причому добув повне признание публіки і критики. Продукцією фільму „Чорноморці” займався молодий торонтоський бізнесмен-українець Богдан Солук, що першу на еміграції в Німеччині й опісля в Канаді зробив кілька короткометражних фільмів з різноманітних українських імпрез. Він, теж з останніх великих та вродистих святкувань з нагоди 10-ліття української еміграції в Канаді. Для вищави, доповнення та втреті й реалізації сценарія з опери „Чорноморці”, що його склав п. Солук, сам, були запрошені найвідатніші українські мистецькі сили з Торонто, впершу чергу відомий і заслужений режисер Народного Театру Гр. Ярошевича — п. Михайло Тагай. Праця над сценарієм і проби тривали близько пів року, причому ролі у фільмі доручено таким відомим нашим співакам, як Григор Ярошевич, Іраїда Черняк, лавреати Українського Фестивалю Петро Черняк і Люба Левинська, а-ні Тагай і інші. Безпосереднє фільмування забрало понад 6 тижнів часу і проходило під доглядом відомого мистця — декоратора проф. Івана Кубарького. Музична частина фільму спочивала в руках проф. Льва Туркевича, який оформив лавреатка Українського Фестивалю Оленка Голдан — Зелінська. Зняття фільму було частинною у спеціальній залі в околицях Торонто, що красивно нагадувало „Бабинець”. На цілість фільму складалося разом 135 відеох кадрів, на які зуміли 3.200 футів фільмової техніколіній плівки, що переважно перетас коліри та на родні стрі. Увесь фільм є повнозвучний і саме тепер докінчують його монтаж, у же з поодиноких фотографій з різних кадрів можна догадатися, що виконання його не-

пересичне та мистецьке. Прем'єра фільму „Чорноморці” відбудеться в кінці вересня ц. р. і всі, хто знає, що виробля т. зв. Українська Кінофобрика в УССР та хто бачив дотеперішні примітивні спроби українського фільму на тутешньому континенті, ждуть нетерпляче на цей новий культурний збуток української еміграції.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В ТОРОНТІ ПЕРЕД НОВИМ ЕТАПОМ ПРАЦІ

Десять українських шкіл Торонто, що існують при різних наших церковних та громадських установах, проголосили вже вписи дитини до чергового шкільного року. У цих школах, здебільша вечірніх, записалося мин. року близько шістьсот українських хлопців та дівчаток під проводом досвідчених і відданих справі вчителів і всі вони могли похвалитися добрими успіхами. За час ваканції управи товариства та дирекції шкіл намагалися поставити науку в черговому році ще краще, як досі, причому велику увагу присвячув технічному вивченню шкільних приміщень та навчальним засобам. Ряд конференцій, нарад батьків та громадства вже відбувся, на усіх стверджено, що великою допомогою для шкіл стали недавно видані „Об'єднанням Українських Педагогів у Торонті „Програми навчання і виховання”, які дають точні вказівки вчителю та водночасно вказують на в усіх Рідних Школах. Найбільшою Рідною Школою в Торонті є школа при Гр. Кат. Церкві св. Миколая, що мала мин. року 130 дітей і 5 вчительських сил. Комітет закладної церкви приготував на цей рік для своїх „малюків” прегарних 6 клас, розділяючи та кімнати для вчителів: ця школа буде з кожного боку найкращою в Торонті. (ак)

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимчасами і співласниками 18-ти мільйонного майна організації!

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ МОЛОДІ!

Пригодницька Люстрована повість
В. Чапленка
„У НЕТРАХ КОПЕТАДУ”
Ціна 50¢
Замовляти:
„SVOBODA”
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J. U.S.A.

УВАГА! ЕПІСАКАТ, Р. АН., І ОКОЛИЦІ!

Увесь Св. Парафія і Сестринство у Вунсакет
запрошують все доколичне Громадянство на
ПІКНІК
в ПІДЛІСІ, 31-го СЕРПНЯ 1952 Р.
на площі при Summer Street. Початок год. 2-га.
Музика: THE HAPPY WANDERERS.
(Будь-якому пікніку на свіжому повітрі)

НАПІСЬКИ ВИБІР В ЗДА **РЕНОРДІВ**
HANUSEY MUSIC COMPANY
244 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa.
Апарати для нагадування пісн. Електричні улюблені.
Під час літа у неділю, замкнено.

ПОЛЬЩА СЬОГОДНІ

Ньюйоркський польський щоденник „Нови Свят” змінив розмову з однією жінкою, що кілька тижнів назад втіхала з Польщі й тепер перебуває в Лондоні. Жінка ствердила, що „доминувши жак німеччини переслідуван, часом виступає, що тоді було краще”.

Зокрема погіршилось в Польщі положення на харчовому ринку. „Прийді” м'яса вноситься три чвертини кілограма тижнево... Але від отримання картки на м'ясо до відшукання його в крамниці — шлях дуже далекий. Літні особи карток не отримують, бо не працюють, емоції отримують біля 300 злотих державної емеритури і харчові картки, на які можна тижнево дістати деяку кількість костей й чверть кілограма т. зв. „кадриля”, себто кролячої кішки.

Зарадна Варшава, звичайно, ратується „чорним гандлем”. Однак ця торгівля зв'язана з поважним ризиком. „Селяни, що довозять харчі до Варшави наражені на систематичні лапанки, що організовані по залізничних двірках та під'їздах залізниць. Мільйони конфіскацій харчів й визначус високі грошові карні”.

Одні не вистачає. Навіть урядова преса не може прикрити, що на цьому фронті не все гаразд і часто з'являється погані шиті піджаки, штани з різними нагвинцями та пропончики до колін. Вбрання коштує біля 1.000 злотих, дамські черевички — біля 600, себто стільки, скільки місячно заробляє середній урядовець.

Відкритих, як під час німецької окупації „лапанок” немає, але „люди зникають непомітно й неможливо дошукатися про їхню долю”. В'язниці переповнені. Ще рік назад перед Мокотовською „в'язницею в призначенні дні стояв непроглядний натовп з карчовими передачами. Влада похилилася, що це творить похуре враження. Тож заборолено приносити пакки до в'язниці”. На Кошиківій в Варшаві озброєний міліції-

БРАЗИЛІЯ БУДУЄ ШЛЯХ У ДИКИХ ЛІСОВИХ НЕТРАХ

Ксавантіна, Бразилія. — Посленим темпом відважні бразильські робітники будують автошлях в диких джунглях Мато Гроссо. Не дивлячись на дуже несприятливі кліматичні й теренові обставини, праця посувається дуже швидко й в середньому кожної доби шлях вглиблюється в джунглі на пів милі. Шлях простягається 800 миль на північний захід від Ріо де Жанейро в глибину незнаних обширів і досягає пункту, що лежить сорок миль за Ксавантіною. У цій непрохідній місцевості 1925 року зникнув британський досліджувач полк. П. Фосетт. Ксавантіна, що має лише 200 мешканців, — це останнє селище в цьому напрямку білих людей. Положення це селище на березі Ріо дос. Мортес, себто „ріки смерті” й становить пост центральної бразильської фундації, яка будувє шлях. — Ще пів року назад жодна біла людина не мешкала над цією рікою, до якої з столиці держави добираються авіами будівничі й кореспонденти часописів, що серед них не забракло теж і газетярів з ЗДА. Фундація була заснована ще 1945 року й поставила своїм завданням удогостити незнану досі, цілком недослі-

джену територію непрохідних джунглів, яка проте може мати великі багатства й стати джерелом розвитку країни. Фундація користається державною дотатою в десять мільйонів крузерів та найрізноманітнішою підтримкою, без якої неможливо б досягнути блискучих вислідів дотеперішньої праці. Таким чином Фундація могла обійтися без закордонного капіталу і без спеціалістів чужинців.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Дістеп”, від. 430, посилає до відома своїм членам зміну адреси секретаря відділу, а саме 846 Beechwood Street, Phila. 30, Pa. (Pig. aul. Beechwood і Par. P.). Позамісцевих членів просимо вислати складки на цю нову адресу. — За управу: О. Бакай.

Посмертні Згадки

НАДІЯ КОНРАТЮК, члениця від. 281 УНСОюзу в Батон, Н. Дж., померла 26. серпня 1952 р. по короткій недугі. Похорон відбувся в селі Давидович, Україна. Уродилася 1892 р. а до ЗДА приїхала 1951. До Союзу вступила в червні 1951 р. Похорон відбувся в селі: Павла, Михайла і Степана, невістки і 4 внуки. Ціла родина є членами УНСОюзу. Похорон відбувся в суботу, 30. серпня, в год. 9-й рано з похорононого заведення 34 E. 25th St., до укр. гроб. церкви св. Софії при 2nd St. Присутні члени і члениці прибули на похорон. — В. П. П.

ДМИТРО ГАНЧАРІК, довголітній член Укр. Нар. Союзу, від. 800 в Джамстаті, Па., помер дня 19. серпня 1952 р. проживши 69 літ. Похорон відбувся в селі Середнє Село, пов. Лиско, Україна. Уродилася у смутку дружини Марію, 2 синів: Дмитра і Івана, 4 дочок: Марію, Ану, Юлію і Гелену, 9 внуків і сестру Катерину. Похорон відбувся 23. серпня 1952р. з погребового заведення при участі Родичів. Приїхали і Члени Союзу, до укр. гроб. катол. церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на церковний цвинтар. — В. П. П.

Ф. Кавчак, секр.

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ!
Знама купівельна фірма
ВУЙКІВ І КОПЕЦЬ
на місяці — серпень і вересень
випродають
ВИПРОДАЖ УСЯКОГО РОДУ ФУТЕР
Небувала нагода набути футру по найдешевшій ціні! Просимо зайти й переконалися, що наш товар найкращий, а ціни найдешевші. — Перевіряємо великого роду футри, жакети, нагортки й т.п. подібне. — Адреса фірми:
WUJIKW & KOPES, INC.
111-115 EAST 7th STREET — NEW YORK 9, N. Y.
(Між 1-ю й „А” Евіями)
Телефон: SPring 7-8710

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!
Одиникий представник найкращих швейцарських годинників „ОМЕГА” в самому серці української громади на півночі поручає найоптимальніший модель „ОМЕГА АВТОМАТИК” годинник, що самий накручується. Великий вибір гарних 14-каратних виробів з золота і срібла на дачуки з різних нагод. Ми тіпшимося вже 39 років великою українською клієнтською не лише в Шікаго, але й анисаємо по всій Америці в С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Seley 3-5753

ДР. ДЕРУГА
З європейським дипломом.
Недуги міхура, пірси, кровя і недомогалині газових органів.
Нервовість. Ослаблення зап. Катаральний стан.
Структура. Улькус (боліли) оглядини і БАДАННЯ КРОВІ \$3.00.
У будні: 10—2 а 4—9 год. дня.
128 EAST 86th STREET
Над зупинкою підземки Лексингтон Елево.
• Центральне положення, догідний доступ змудуєль.
• Окремі ждальні для жінок.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Зарядка погребам по ціні так низькій \$150 як
Обслуга чесна і найкраща

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерні капелли до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2588

„ДИМ ВІЧНОСТІ”
Ця книжка хоче бути мостом між двома відокремленими половинами одного народу, вона хоче сполучити в собі живе, що є там і тут.
Замовляйте книгу лірики
Олександр Веретенченко
„ДИМ ВІЧНОСТІ”
Ціна — 1 дол.
Висилася книгарня:
„SVOBODA”,
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

МАШИНКИ
Перероблені до ПИСАННЯ
англійські, діля \$25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахуватимемо машини. Офісний прилад. Потрібно асента.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ІЗДИ
КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ІЗДИ АВТАМИ
Постарасіємо для Вас про екзами Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помогімо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННИ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., біля 10th St. NEW YORK CITY

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTOR AIR CONDITIONED
Обслуга Ціра і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

І. БЕРЕЗОВСКИЙ
УКР. ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
HERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street, New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дні нові в модерні колониальні стилі капелли.
Першорядна обслуга в усіх похоронох без різниці мистецького стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Зарядка погребам по ціні так низькій \$150 як
Обслуга чесна і найкраща

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET New York City
Dignified funerals as low as \$150.
Tel.: GRamercy 7-7667

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерні капелли до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2588

NEW YORK — NEW JERSEY
ОБЕЗПЕЧЕННЯ (АСЕКУРАЦІЯ)
Дбайте про себе і про свій майстк: Обезпечуйтеся від вогню, крадіжк, нещасливих випадків та нещуд. Не тратьте нагоди отримати відшкодування. Обезпечуйте життя, мобіл. війна, автомобіль, хутра, бізнесу та ін.
ANTHONY SHUMYUK
277 East 10th Street, New York 9, N. Y. — AL. 4-8779.

ШИФКАРТИ
ПРОДАСМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, петичії та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країн.
ПРОДАСМО домів та всякого роду бізнесу.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО
S. KOWBANNUK
277 EAST 10th ST. (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 2904. Те саме, що було.

„BUT,” HE ADDED IRONICALLY, „WE’RE NO NEARER HELPING OUR FRIENDS, MUCH LESS OURSELVES, THAN WE WERE AN HOUR AGO!”

„WELL,” O’ROKE REMARKED PHILOSOPHICALLY, „AS THE PATROL MARCHED THEM OFF INTO THE NIGHT, „ANYWAY, IT WAS A GOOD TRY.”

Коли Люкаг допоміг похилею О’Рорке встати, патруля промчала, гупаючи мотугніми ногами.

„Добре!” завважив О’Рорке філософічно, коли патруля забрала їх у темряву.

„Все ж таки це було добре випробування”.

„Але”, додав він іронічно,

„ми не є ближче домоги нашим приятелям, багато менше собі самим, як ми були одну годину раніше!”

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1952 Р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплати	Вид
1	241.44	179
2	220.47	180
3	275.59	181
4	39.12	182
5	648.74	184
6	110.73	186
7	257.66	185
8	537.69	187
9	198.88	188
10	170.09	189*
11	200.40	190
12	75.42	191
13	249.13	192
14	498.43	193
15	112.03	194*
16	74.38	195
17	80.70	196
18	92.87	197
19	12.53	198
20	755.09	199
21	237.91	201
22	213.78	201
23	95.20	202
24	97.00	204
25	354.22	205
26	34.46	206
28	206.81	207
29	192.43	208
30	100.33	209
31	150.53	210
32	30.55	211
33*	575.96	212
34	23.40	213
35*	52.64	214
36	245.56	215
37	308.75	217
38	513.56	218
39	853.97	219
40	57.00	218
41	44.37	220
42	505.90	221*
43	62.37	222
44	134.04	223
45	527.07	224*
46	176.92	225
47	61.78	227
48	50.31	228
49	188.26	229
50	291.68	230
51	111.63	231
52	129.16	232
53	210.81	233
54	255.35	234
55	163.95	235
56	175.91	236
57	576.88	237
59	437.38	238
60	60.36	239
61*	110.93	240
62*	298.76	241
63	488.70	242
64	209.98	243
65	194.26	244
66	151.29	246
67	258.17	248
68*	30.00	249
69	312.61	250
70	396.48	251*
71	14.46	252
72	63.65	253
73	105.68	254
74*	144.34	255
75	356.53	256
76	567.13	258
77	138.52	259
78	110.65	260
79	24.47	261
80	121.02	262
81	215.36	263
82*	128.82	264
83*	419.72	285
84	287.23	286
85	328.44	287
86	243.62	268
87	161.11	269
89	54.18	270
90	305.13	271
91	348.52	273
92	20.36	274
95	43.21	276
96	392.02	277
97	253.94	278
98	153.91	279
99	190.38	280
100	191.65	281
101	33.34	282
102	161.72	283
103	160.12	284
104	292.00	285
105	468.30	286
106	1,137.20	287
107	154.38	288
108	127.20	289
109	190.09	290
110	22.70	291
111	55.99	292
112	488.53	293
113	102.85	294
114	93.15	295
115	132.57	296
116	163.45	297
117	228.08	298
118	114.03	299
119	134.62	300
120	683.36	301
121	308.10	302
122	84.06	303
123	181.42	304
124	141.46	305
125	395.91	306
126	103.91	307
127	1,218.52	308
128	93.19	309
129	28.79	310
130	881.61	311
131	44.55	312
132	134.19	313
133	393.26	314
134	111.63	315
137	52.98	316
138	98.68	317
139	125.74	319
140	127.52	320
142	302.85	321
144	90.96	322
145	248.74	323
146	357.79	324
147	635.85	326
148	70.74	327
149	219.96	328*
150	147.38	330
151*	345.77	331
152	134.64	332
154	57.24	333
155	788.08	334
156	394.29	335
157	23.55	336
158	587.81	337
159	131.95	338
160	106.74	339
161	481.19	340
162	31.44	342
163	492.82	343
164	307.51	344
165	135.94	345*
166*	59.44	347
167	151.41	349
168	276.65	350
169	37.69	351
170	441.13	352
172	74.33	353
173	204.81	354
174	27.21	355
175	663.21	356
176	252.18	357
177	277.25	359*
178	344.69	360*

ВІДІДІЛ ЗАПЛАТИ:

361	3,241.13
362	199.23
363	151.79
364	809.14
365	49.89
366	20.02
367	1,269.14
368	118.50
369	305.05
370	504.40
371	205.89
372	119.75
373	237.47
374	421.26
375	435.12
376	57.12
377	27.62
378	1,878.74
379	95.70
380	35.63
381	35.17
382	343.20
383	78.79
384	534.10
385	152.09
386	447
387	47
388	129.55
389	425.43
390	187.88
391	40.18
392	18.46
393	47.44
394	130.34
395	93.69
396	33.47
397	42.64
398	132.33
399	63.19
400	117.74
401	208.75
402	38.69
403	71.53
404	263.88
405	46.73
406	18.67
407	91.69
408	30.23
409	90.31
410	184.50
411	485.85
412	7.14
413	54.15
414	120.73
415	117.34
416	
417	
418	
419	
420	
421	
422	
423	
424	
425	
426	
427	
428	
429	
430	
431	
432	
433	
434	
435	
436	
437	
438	
439	
440	
441	
442	
443	
444	
445	
446	
447	
448	
449	
450	
451	
452	
453	
454	
455	
456	
457	
458	
459	
460	
461	
462	
463	
464	
465	
466	
467	
468	
469	
470	
471	
472	
473	
474	
475	
476	
477	
478	
479	
480	
481	
482	
483	
484	
485	
486	
487	
488	
489	
490	
491	
492	
493	
494	
495	
496	
497	
498	
499	
500	
501	
502	
503	
504	
505	
506	
507	
508	
509	
510	
511	
512	
513	
514	
515	
516	
517	
518	
519	
520	
521	
522	
523	
524	
525	
526	
527	
528	
529	
530	
531	
532	
533	
534	
535	
536	
537	
538	
539	
540	
541	
542	
543	
544	
545	
546	
547	
548	
549	
550	
551	
552	
553	
554	
555	
556	
557	
558	
559	
560	
561	
562	
563	
564	
565	
566	
567	
568	
569	
570	
571	
572	
573	
574	
575	
576	
577	
578	
579	
580	
581	
582	
583	
584	
585	
586	
587	
588	
589	
590	
591	
592	
593	
594	
595	
596	
597	
598	
599	
600	
601	
602	
603	
604	
605	
606	
607	
608	
609	
610	
611	
612	
613	
614	
615	
616	
617	
618	
619	
620	
621	
622	
623	
624	
625	
626	
627	
628	
629	
630	
631	
632	
633	
634	
635	
636	
637	
638	
639	
640	
641	
642	
643	
644	
645	
646	
647	
648	
649	
650	
651	
652	
653	
654	
655	
656	
657	
658	
659	
660	
661	
662	
663	
664	
665	
666	
667	
668	
669	
670	
671	
672	
673	
674	
675	
676	
677	
678	
679	
680	
681	
682	
683	
684	
685	
686	
687	
688	
689	
690	
691	
692	
693	
694	
695	
696	
697	
698	
699	
700	
701	
702	
703	
704	
705	
706	
707	
708	
709	
710	
711	
712	
713	
714	
715	
716	
717	
718	
719	
720	
721	
722	
723	
724	
725	
726	
727	
728	
729	
730	
731	
732	
733	
734	
735	
736	
737	
738	
739	
740	
741	
742	
743	
744	
745	
746	
747	
748	
749	
750	
751	
752	
753	
754	
755	
756	
757	
758	
759	
760	
761	
762	
763	
764	
765	
766	
767	
768	
769	
770	
771	
772	
773	
774	
775	
776	
777	
778	
779	
780	
781	
782	
783	
784	
785	
786	
787	
788	
789	
790	
791	
792	
793	
794	
795	
796	
797	
798	
799	
800	
801	
802	
803	
804	
805	
806	
807	
808	
809	
810	
811	
812	
813	
814	
815	
816	
817	
818	
819	
820	
821	
822	
823	
824	
825	
826	
827	
828	
829	
830	
831	
832	
833	
834	
835	
836	
837	
838	
839	
840	
841	
842	
843	
844	
845	
846	
847	
848	
849	
850	
851	
852	
853	
854	
855	
856	
857	
858	
859	
860	
861	
862	
863	
864	
865	
866	
867	
868	
869	
870	
871	
872	
873	
874	
875	
876	
877	
878	
879	
880	
881	
882	
883	
884	
885	
886	
887	
888	
889	
890	
891	
892	
893	
894	
895	
896	
897	
898	
899	
900	
901	
902	
903	
904	
905	
906	
907	
908	
909	
910	
911	
912	
913	
914	
915	
916	
917	
918	
919	
920	
921	
922	
923	
924	
925	
926	
927	
928	
929	
930	
931	
932	
933	
934	
935	
936	
937	
938	
939	
940	
941	
942	
943	
944	
945	
946	
947	
948	
949	
950	
951	
952	
953	
954	
955	
956	
957	
958	
959	
960	
961	
962	
963	
964	
965	
966	
967	
968	
969	
970	
971	
972	
973	
974	
975	
976	
977	
978	
979	
980	
981	
982	
983	
984	
985	
986	
987	
988	
989	
990	
991	
992	
993	
994	
995	
996	
997	
998	
999	
1000	